

Kleine kwalen bij kleine kinderen: het ABC.

Dr Diane Van Rompaey
Ziekenhuis Netwerk Antwerpen

Overlopen van de meest gangbare ORL pathologieën in de pediatrie:

- 1/Indicaties voor (A)TE en plaatsen
van ventilatiebuisjes.**
- 2/Rhino-sinusitis bij kinderen.**
- 3/Stridor.**
- 4/Congenitale afwijkingen.**
- 5/Behandeling van pijn bij het kind
in de ambulante zorg.**

titel
ondertitel

datum

Vaakst uitgevoerde ingrepen bij kinderen zijn (A)TE en/ of plaatsen van buisjes

-anamnese:frequentie en ernst van de infecties,invloed opQOL

-klinisch onderzoek:obstructie BLW

-aanvullende onderzoeken:GER,allergie,passief roken,opvang

titel
ondertitel

datum

MONDADEMEN

**-Afwezigheid neusademhaling
→Functie neus weg**

**-Onderontwikkeling van
maxilla(orthodontie)**

titel

ondertitel

datum

AANVULLENDE ONDERZOEKEN

- allergie**
- anemie of immuundeficientie**
- GER**
- gehoorstest**
- (-polysomnografie→OSAS)**

titel

ondertitel

datum

INDICATIES VOOR BUISJES

ACUTE RECIDIVERENDE OTITIDEN

**SEREUSE PERSISTERENDE
OTITIDEN**

titel

ondertitel

datum

Acute recidiverende otitiden

- koortsconvulties**
- slecht slapen met t° opstoten**
- groeistoornissen**

→doel:

- Verbeteren ventilatieMO**
- QOL verbeteren**

titel

ondertitel

datum

Sereuse persisterende otitiden

Otitis Media met Effusie   OME

Sereuse Otitis Media   SOM

**Ongeveer 90% kinderen <6j
periode van som**

titel

ondertitel

datum

DUS kinderen met reeds bestaande

- **structurele verand. TV**
- **taalontwikkelingsachterstand**
- **gedragsproblemen**
- **leerproblemen**
- **bep.
syndromen(schizis,down,visus,craniof.)**

**→lijden meer onder bijkomend
gehoorsverlies**

→TTD(transtympanale drains)

titel

ondertitel

datum

TTD met of zonder ADENOTOMIE?

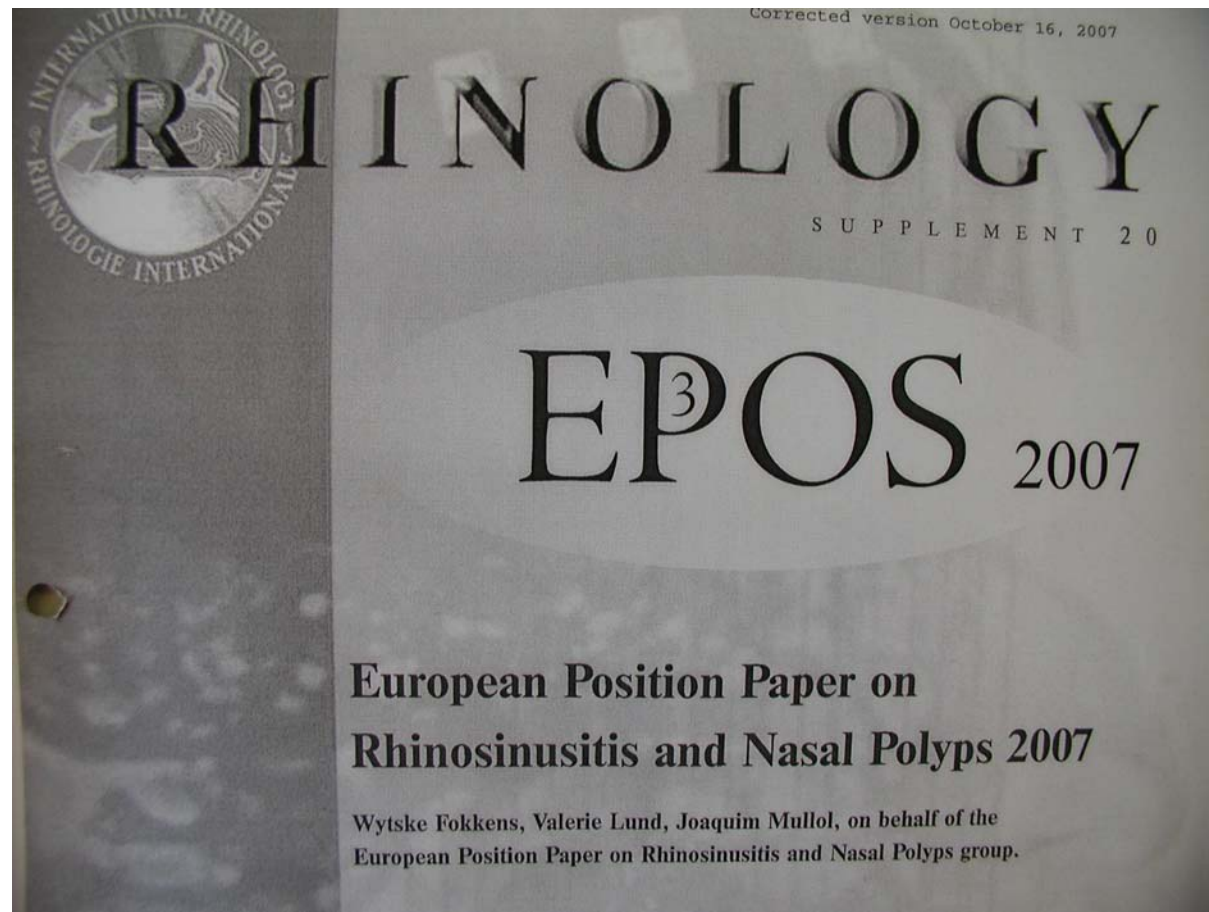
**Verschillende studies..
Weinig coherent..**

Ook neuslast → ook adenotomie

titel

ondertitel

datum

titel

ondertitel

datum

controversial and rapidly evolving issue.

Table 9-1. Differences between paediatric and adult chronic rhinosinusitis

	young children	adults
Commensal microflora		
<i>Coagulase negative staphylococci</i>	30%	35%
<i>Staphylococcus aureus</i>	20%	8%
<i>Haemophilus influenzae</i>	40%	0%
<i>Moraxella catarrhalis</i>	24%	0%
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	50%	26%
<i>Corynebacterium species</i>	52%	23%
<i>Streptococcus viridans</i>	30%	4%
Immunity	immature: defective response to polysaccharide antigens (IgG2, IgA)	mature, except in a subset
History	self-limited in time (improves after the age of 6-8 years)	no history of spontaneous improvement after certain age
Histology	mainly neutrophilic disease, less basement membrane thickening and mucus gland hyperplasia, more mast cells (Sobo, 2003)	mainly eosinophils
Endoscopy	polyps are rare, except in CF	polyps frequently present
CT-scan	younger child more diffuse sinusitis, involving all sinus	sphenoid and posterior sinus less often involved

9-2 Anatomy

9-3 Epidemiology and pathophysiology

Since the introduction of CT-scans, it has been shown that a runny nose in a child is not necessarily due to adenoid hypertrophy, but that the sinuses are involved as well. A recent CT-scan study showed that in children with chronic purulent rhinorrhea and nasal obstruction, there was involvement of the sinuses. In a paediatric population (1981) it was shown that the prevalence of sinusitis signs in children is 45% in the presence of a history of nasal obstruction. 81% when bilateral mucosal swelling was present and to 100% in the presence of adenoid hypertrophy. Kristo et al (1982) found a similar prevalence of abnormalities on MRI in 24 school children. However, a follow-up after 6 to 7 months showed that half of the abnormal sinuses on MRI had improved without any intervention. Epidemiologic studies on rhinosinusitis in children but reveal the following information and clinically relevant factors influencing the prevalence of rhinosinusitis in children:

1. There is a clear-cut decrease in the prevalence of rhinosinusitis after 6 to 8 years of age. This suggests that the disease in children and is probably related to an immature immune system in the younger child.
2. In temperate climates there is a seasonal occurrence of CRS in children during winter months, so that the season seems to be a risk factor (2001).
3. Younger children staying in day care have a significant increase in the prevalence of chronic rhinosinusitis compared to children staying at home.

titel
 undertitel
 datum

Epidemiologische studies RS kind

**1/ vanaf de leeftijd van 6-8 jaar
spontane beterschap**

**2/CRS meer in de herfst en de
winter**

**3/jonge kinderen in opvang ++CRS
tov kind thuis**

titel

ondertitel

datum

Klinisch onderzoek:

- neustip omhoog met otoscoop inlichten**
- ant of post nasal drip opsporen**
- lymfoide zwelling?**
- cervic. klieren?**

titel

ondertitel

datum

investigaties

A/kweek? representativiteit (narcose; omslachtig; geen routine)

B/beeldvorming? alleen bij ernstig ziek kind, verdenking complic., HK

C/bijk. Onderzoek ° allergie (RAST)

° GER (ph metrie)

° immuundef.

° mucov. (zweet)

° PCD (biopsie)

titel

ondertitel

datum

BEHANDELING RS KIND

(neusverstopping/obstructie/congestie of neusloop-
ant. of post.

met "aangezichtspijn" en "reuk- of smaakvermind."

!geen tandprobl./GER/allergie)

→SYMPOMATISCH

* AB ALLEEN BIJ ERNSTIGE ZIEKTE:
ZWAAR ZIEK, TOXISCH KIND → ev. iv

* **cortisone spray** → hoest en neusloop verbeteren
effectief en veilig

* **geen** locale &/of orale **decongestie**: geen
verschil in de verschillende studies in
verbeteren toestand

* **spoelen** = verwijderen van de neussecreten (ev
verminderen oedeem slijmvliezen)

* **aanleren neussnuiten!**

titel

ondertitel

datum

Bij peuter/kleuter etmoidcellen meest ontwikkeld van de PNH

**→ gemakkelijk infectie (etmoiditis)
via een congenitale dehiscentie
lam. papyracea**

→ orbita

**→ preseptale cellulitis/subperiostaal
abces/ev epiduraal abces**

titel
ondertitel

datum

Orbitale complicatie RS

DD

Dacryocystitis

- ° **Locaal trauma**
- ° **Insectenbeet**
- ° **Vreemd vwp**
- ° **Allergische reactie**
- ° **Conjunctivitis**

titel

ondertitel

datum

Subperiostaal orbitaal abces met
palpebraal oedeem en intense
chemosis/exophthalmie/diplopie/pijn+++/t°+++

!onbeweeglijke
oogbol

!mydriase

!anaesthesie cornea

titel

ondertitel

datum

Heelkunde bij RS?

- volledige nasale obstructie(muco.:massieve poliposis nasi)
- orbitaal abces
- intracragn. compl.
- antro-choanaalpoliep

titel

ondertitel

datum

STRIDOR=obstructie in de luchtweg

-snurkend, **Inspiratoir geluid**

→pharyngeale obstructie

-helder stemhebbend geluid→larynx

-E**xpiratoir geluid→eerder trachea**

-andere tekenen zijn

intrekkingen, dyspneu soms zelfs

apneu aanvallen

titel
ondertitel

datum

STRIDOR:aan de hand van anamnese,bijkomende symptomen en bevindingen stellen we diagnose

1/Neonatale luchtwegobstructie congenitaal of verworven

2/Acuut optredende infectieuze luchtwegbstructie

3/Trauma

titel
ondertitel

datum

Pasgeborene

° obligate neusademhaling

→ neusobstructie: acuut probleem

° **laryngeale stridor = laryngomalacie** (zacht strottenhoofd)

meest voorkomende inspiratoire stridor! begint 1e week na geboorte en neemt langzaam toe

gunstig verloop (gn invloed op groei, eten, nle ontwikkeling → verdwijnt spontaan na 1e of 2e levensjaar)

→ **GERUSTSTELLING**

titel
ondertitel

datum

adenoidtonsilhypertrofie

Vb

Mononucleosis

Splenomegalie

Vergrote lymfekl.

Paul Bunell Monospot +

titel

ondertitel

datum

Epiglottitis   kliniek

-snel, letaal verloop

-hoge t°, toxisch ptje

- "zittend", kwijlend
kind, sliklast!

-weinig opvallende stridor

→opname

(transport, riskant/cardio
pulmonair arrest)

titel

ondertitel

datum

Laryngotracheobronchitis=kroep

Virale kroep

Kind 6m – 3j (piek 2j)

Herfst-winter

**virale (parainfl, adenov. RSV,
varicella, mazelen, mycopl pn.)
etiologie**

titel

ondertitel

datum

Kroep kliniek

° **blafhoest**, lichte

t°, stridor + → + + +, "respiratoire distress" (=tachypneu, neusvleugeldemen, agitatie)

° prodomen: rhinorhee, hoest, keelpijn enkele dagen (DD epiglottitis)

° **niet toxisch**

ev → opname:

luchtweg verzekeren, ondersteunende therapie (misttent, zuurstof, ev steroiden)

titel

ondertitel

datum

3/ stridor tgv trauma (piek ts 1à2j)

Bij een **voordien gezond, spelend kind**

PLOTS stridor

-heesheid

-kwijlen

-ademnood

→vreemd vwp

ingeademd of ingeslikt!

→RX thorax en CWZ

titel

ondertitel

datum

-apenootjes (geaspireerd)
-muntstuk (ingeslikt)

titel

ondertitel

datum

Congenitale afwijkingen in hoofd & hals

titel

ondertitel

datum

Congenitale syndromen met **neus**afwijkingen

Crouzon: craniosynostosis, maxilla
hypoplasie, proptosis, autos dom, 1/25000

Apert : cf supra + mentale retard., choanaalatresie
1/160000

Pfeiffer : cf supra
ook ledematenafwijkingen
1/200000

titel

ondertitel

datum

Cong. Syndr. met **orale** afwijkingen

“lip pits”

Vandewoude syndr

**In combinatie schizis (ev
submucosale sleet)**

Autosom dom

**Microdeletie aangetoond dr genetisch
onderzoek**

titel

ondertitel

datum

Orale afwijkingen

Ankyloglossie

0,04-0,1% m=v

Tongpunt nt voorbij tandenrij

**Spraakpr, voedingspr, periodont. pocket
s, psychol. probl.**

→ HK

titel

ondertitel

datum

Mucocoele en ranula (kikvorsgezwell)

Mucocoele vln
onderlip

→HK

titel

ondertitel

datum

Epulis=cong.reusceltumor

**Goedaardige
poliepeuze zwelling
van parodontium**

**Granuloom met
reuscellen**

titel

ondertitel

datum

Halszwelling:

congenitale pathologie?

!kennis embryologie

!geoefend klinisch oog

!goede beeldvorming

titel

ondertitel

datum

thyreoglossuskyste

SK ontstaat vanuit divertikkel in pharynx → daalt af pretracheaal (= steelvormige verbinding is tractus thyreoglossus en oblitereert)

Pijnloze zwelling mediaan (op en neer bij 't slikken)

→ HK

titel

ondertitel

datum

dermoidkyste

**Ontstaat op embryonale
fusielijnen**

**(nasion, tong, hals tot sternale
incisura)**

Op de middelijn

**! MRI ev verbinding voorste
schedelgroeve**

(Ecto & endodermaal → haar, talgkl, ..)

- Preauriculaire
"pits"/"tags"/aansluitjes

titel

ondertitel

datum

1e,2e,3e en4e kieuwboogafwijkingen

titel

ondertitel

datum

First Branchial Cleft anomaly(FBA) (8-25%)

Type I

(zwellling rond oor)

Type II

(preauriculair,infra & post auriculair)

fistel,kyste of sinus

titel

ondertitel

datum

Tweede kieuwboogkyste of fistel (65-90%)

Laterale halszwelling

→echo

(kyste of vaste zwelling)→kyste

**Kijk naar ev fistel (hyoid tot boven
sternum) eerder adolescent**

titel

ondertitel

datum

BOR=branchio-oto-renaal syndroom

Autosom.dom.

- branchiogene
afwijk.=pharyngeale fistel**
- "cup-shaped"oorschelpen**
- pre-auricul."tags"**

(-gehoor & nierprobl.)

titel

ondertitel

datum

3e en 4e kieuwbooganomaliën (2-10%)

3e (net zoals 2e) opening laag in de hals

° mediaal sternocleidom.

° **tot sinus piriformis!**

(links mediastinum)

titel

ondertitel

datum

Down syndroom en NKO problemen.

- 1/700**(meest voorkomend cong. chrom. afwijk.)
- multiple defecten in 1 of meerdere weefsels**
- mentale retardatie**
- hypotonie**
- vlak aangezicht**
- kleine oortjes**
(-hartafwijkingen)

titel

ondertitel

datum

De luchtweg: obstructie in BLW bij DS

-kleinere schedel:neus

kleiner, choanae regio kleiner, nauwere oropharynx & nasopharynx, dysfunctie BvE

-hypotoon (relatief grote tong, macroglossie)

→ tong gemakkelijk posterieur verplaatst

-afweer verminderd (IgG2 & IgG4, recid. luchtweginfecties)

-GER (6/10)

→ vaker rhinitis en grotere kans op OSAS

titel
ondertitel
datum

De oren en het gehoor bij DS

-1/3 (perceptie)gehoorsverlies

→buisje &/of hoortoestel om sociale interactie en integratie school en fam. leven

-smalle gehoorgang en abnormale morfologie en functie BvE(soms inspectie en gehoorstesting nodig onder narcose)

-17x freq. buisjes dan nle populatie **en loopoor met buisjes 8x freq.** bij kind DS

-meer irreversibele afwijkingen TV(atelectase,cholestetoom)

-instabiliteit CWZ

titel

ondertitel

datum

Kind met down syndroom

behoudend met ingrepen

+ **!**bij apneus → HK

+ **buisjes worden geplaatst** → strikte
controle en evaluatie

+ **hoortoestellen optie** (geduld)

+ **!GER (6/10)**

titel

ondertitel

datum

Behandeling van pijn van het kind in de ambulante zorg

titel

ondertitel

datum

Belgische kindernefrologen(BPN)en belg verenig kinderGH

Rek houdend met risico's en baten

**PARACETAMOL 1e keuze
10-15mg/kg tot 4x/d**

**Folia pharmath 32,juli 2005
<http://www.bcfi.be>**

titel

ondertitel

datum

**ibuprofen 4-10mg/kg in MAX 3
giften**

**(dosis eerbiedigen !
dossermaatje gebruiken)**

**! diarhee, dehydratatie:
vermind. nierfctie met
gevaar acuut nierfalen!!**

titel
ondertitel

datum

Folia pharmacoth vol 35-nr9-sep 08

**Bij de behandeling van koorts en
pijn bij het kind**

Werkzaamheid ibuprofen

4-10mg/kg te vgl met

paracetamol 7-15mg/kg

2 uur na toediening

Denk eraan! Ibuprofen 3x/d

paracetamol 4x/d

titel
ondertitel

datum

titel

ondertitel

datum